

Győri Ítéltábla
Fpkhf.II.25.110/2005/2.

A többi hitelező és az adós hitelező igény nyilvántartásba vételével kapcsolatosan csak akkor terjeszthet elő kifogást, ha megállapítható, hogy a hitelezői igény nyilvántartásba vétele jogszabályt sért, a kifogás intézménye nem ad azonban módot a felszámoló érdemi – jelen esetben a hitelezői igény megalapozottságát, összecszerúségét illető – döntéseinek vizsgálatára és felülbírálására. Ez utóbbi szempontok alapján a felszámoló eljárását- adott feltételek esetén - a felszámolótól elvárható gondosság hiányára hivatkozó kártérítés iránti perben lehet értékelni és szankcionálni. /Cstv. 51. §. (1) bekezdés/

Az adós gazdálkodó szervezet 2004. február 24. napjától felszámolási eljárás alatt áll. 2004. augusztus 10. napján dr. K.Zs. az adós egyszemélyes tulajdonosa kifogást terjesztett elő a felszámoló súlyos és ismételt jogszabálysértő intézkedései ellen. Beadványában kérte a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői listával szemben a hitelező igények nyilvántartásba vételének mellőzését és annak megállapítását, hogy az adósnak nincs hitelezője. Indítványozta, hogy a felszámoló ismételt és súlyos jogszabálysértésére figyelemmel az elsőfokú bíróság a felszámolót tevékenysége alól mentse fel. Kérte továbbá az adós ingatlana értékesítésére kiírt pályázat megsemmisítését.

Végleges és pontosított kifogásában a felszámoló következő intézkedéseit sérelmezte:

- 1.) Elfogadta a felszámoló a R.B. Rt. hitelező bruttó 181.250.000,- Ft-os számláját, holott a számla csak az 5 %-os jóteljesítési garancia visszatartására tekintettel lett volna kiállítható.
- 2.) Befogadta a 81.585.516,- Ft-os tőketartozást akkor, amikor erre vonatkozóan számla nem került benyújtásra.
- 3.) Tévedett a felszámoló a 45.524.559,- Ft-os számla regisztrálásakor is, mert a hitelező szerint a számla a leállással kapcsolatos költségeket is magába foglalja.
- 4.) A R.B. Rt. hitelező 2004. április 30. napján dologi kár és elmaradt haszon címén bruttó 168.750.000,- Ft megfizetése iránt is igényt jelentett be. Ezt a számlát a felszámoló nem küldte meg a bíróságnak elbírálás végett, nem egyeztetett az adóssal, hanem a hitelezői igényt regisztrálta.

- 5.) Befogadta a felszámoló a R.B. Rt. 5.251.091,- Ft levonulási költségét hitelezői igényként, holott ezeket a kiadásokat a 45.524.559,- Ft-os számla már tartalmazza.
- 6.) A felszámoló regisztrálta a hitelező R.B. Rt. és a R. Kft. szállítási szerződésből eredő meghiúsulási kötbér megfizetésére – 24.579-976,- Ft irányuló követelését is.
- 7.) Jogfenntartással ugyan de regisztrálta a R.B. Rt. hitelező 138.498.000,- Ft-os dologi kár és elmaradt haszon címén megjelölt hitelezői igényét.
- 8.) Befogadta a felszámoló V.Z. végrehajtó követelését, amelynek kötelezettje nem az adós gazdálkodó szervezet, hanem dr. K.Zs. magánszemély.
- 9.) A Z. Kft. követelésének regisztrálása szintén jogszabálysértő volt.
- 10.) Nem támadta meg a felszámoló az adós, valamint a R.B. Rt. közötti szerződést feltűnő értékaránytalanság címén.

A hitelező kifogásában rámutatott, hogy a felszámoló a hitelezői igények nyilvántartásba vétele során a jogszabályokat sorozatosan megszegte, nem az adott helyzetben elvárható gondossággal járt el, az általa regisztrált követeléseket kellőképpen nem vizsgálta meg, illetőleg a hitelezői igényeket elbírálás végett a bírósághoz nem terjesztette be. Magatartása gátolja az adós gazdálkodó szervezetnek a hitelezőkkel kötött egyezségkötését is. Idő előttinek tartja az ingatlan értékesítésére kiírt pályázatot. Ebben a körben rámutat, hogy az értékesítési ár olyan összeg, amely nem veszi tekintetbe az ingatlanon elvégzett beruházásokat.

A felszámoló ellenkérelmében a kifogás elutasítását indítványozta. Bejelentette, hogy a R.B. Rt. 138.498.999,- Ft-os hitelezői igényét vitatott igényként elbírálásra a bírósághoz betervezte, egyúttal V.Z. igényét a nyilvántartásból törölte. Hivatkozott a Cstv. 49. §-ra, amely alapján az adós vagyonának nyilvános értékesítését a felszámolás közzététele időpontjától számított 120 napon belül meg kell kezdeni. Törvényi kötelezettségének tett eleget a felszámoló akkor, amikor az ingatlan értékesítésre meghirdette. Álláspontja szerint a Cstv. elsősorban a hitelezői igények védelmében szabályozza a felszámolási eljárás menetét. Azzal, hogy a felszámoló az adós vagyonára pályázatot írt ki, semmi olyat nem tett, ami a felszámolási egyezség megkötését gátolná.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során személyes meghallgatást tartott, tanúbizonyítást folytatott le, illetőleg szakértői bizonyítást vett fel.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként 26. sorszám alatt meghozott végzésében a hitelező kifogásának részben helyt adva kötelezte a felszámolót, hogy a

24.795.976,- Ft-os hitelező igényt az adós hitelezői nyilvántartásából 8 napon belül törölje, egyebekben pedig a kifogást elutasította.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként, illetőleg a becsatolt egyéb iratanyagok alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a hitelezői kérelem csak részben, nevezetesen a 24.795.976,- Ft-os hitelezői igény vonatkozásában megalapozott. E tekintetben értékelte az elsőfokú bíróság a R.B. Rt. és a R. Kft. között 2004. január 22-én kelt szállítási szerződést. Rámutatott, hogy a szállítási szerződés 9. pontjában a felek abban állapodtak meg, hogyha a szerződés időtartama alatt a megrendelő bármely okból eláll a szerződéstől, akkor a szállítót meghiúsulási kötbér címén a bruttó vállalási ár 30 %-ának megfelelő összeg illeti meg. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ezen igény befogadása esetén a felszámoló nem járt el körültekintően. A Ptk. 246. §. (1) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében ugyanis a szerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítése csak akkor ad alapot a kötbérkövetelésre, ha szerződésszegésért a kötelezett felelős, tehát a kötbérfizetés feltétele a felróható magatartás. Nem kétséges, hogy a megrendelő hitelező számára nem róható fel az adós ellen megindult felszámolási eljárás, így kötbérfizetési kötelezettség sem terhelheti.

A felszámoló által befogadott 181.250.000,- Ft-os igénnyel kapcsolatban megállapította, hogy ezen hitelezői igény nyilvántartásba vétele a leigazolt teljesítésigazolásokra tekintettel jogszerűen történt. Ugyancsak megtörtént a 45.524.559,- Ft-os számla műszaki ellenőr általi leigazolása. A számla egyébként a jogszabályi előírásoknak megfelel. A 168.750.000,- Ft-os hitelezői igény, amely időközben 138.498.909,- Ft-ra módosult a felszámoló elbírálásra a bíróságnak megküldte, V.Z. végrehajtó által benyújtott hitelezői igényt pedig törölte. A 81.585.516,- Ft-os hitelező igény nem szerepel a hitelezői listán, az 5.251.091,- Ft-os követelés befogadása pedig számlákkal és okiratokkal igazolt.

Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a felszámoló a hozzá benyújtott hitelezői igények nyilvántartásba vételekor éppúgy mint egyéb intézkedései megtételekor az adott helyzetben általában elvárható gondossággal kell hogy eljárjon. Lehetősége van arra, hogy a tévesnek tartott hitelezői igény besorolását megváltoztassa. Az adós vagyona felől széles mérlegelési jogosultsággal dönthet. Ennek során elsődlegesen nem a tulajdonosok, hanem a hitelezők érdekeit kell védenie. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felszámolóval szemben olyan súlyos, hogy ismétlődő jogszabálysértés nem állapítható meg, amely alapot adna a Cstv. 27/A. §. (7) bekezdésében foglaltak alapján a felmentésére.

Az elsőfokú bíróság végzése ellen az adós tulajdonosa és a felszámoló fellebbezett. Az adós tulajdonosa fellebbezésében változatlanul indítványozza a felszámoló felmentését és az adós ingatlanra kiírt értékesítési pályázat megsemmisítését. Továbbra is kéri, hogy a felszámoló által benyújtott végleges hitelezői lista felszámoló részére történő visszaküldését azzal, hogy a 181.250.000,- Ft, továbbá a 45.524.559,- Ft összegre szóló számlák esetében a felszámoló a valóságot tükröző számlák benyújtására hívja

fel a hitelezőt, továbbá kötelezze a felszámolót a 5.251.091,- Ft-os számlakövetelés, és a 138.498.909,- Ft kártérítési igény hitelezői listáról való törlésére.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság végzése nagyobb részt jogszabályt sért. Hivatkozott a Cstv. 27/A. §. (7) bekezdésére, amely alapján a bíróság a felszámolót tevékenységének ellátása alól felmenti, az eljárás adataiból megállapítható, hogy a felszámoló súlyosan vagy ismétlődően megsérti a jogszabályokat. Ez jelen esetben megállapítható. Az elsőfokú bíróság mellőzte a felszámoló felmentését annak ellenére, hogy a 24.759.976,- Ft-os kötbérrel kapcsolatos és a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igényt a bíróság is alaptalannak ítélte. A felszámoló ebben az esetben sem tett eleget a hivatkozott törvény 46. §. (6) bekezdése szerinti kötelezettségének, illetve a 54. §. szerint elvárható gondossági követelményeket sem teljesítette. A tulajdonos álláspontja szerint alaptalan az adós ingatlanának értékesítésére kiírt pályázat tovább folytatásának az elrendelése is. Ennek indokát az elsőfokú bíróság abban jelölte meg, hogy az építkezés állaga folyamatosan romlik, a kivitelező állagmegóvást és őrzést nem vállal. Ezek az indokok azonban nem helytállóak.

Az 5.251.091,- Ft levonulási költségre vonatkozó számla is teljesen alaptalan, továbbá ezt a levonulással kapcsolatos költséget a 45.524.559,- Ft-os összegű számla egyébként is tartalmazza. Tulajdonos álláspontja szerint jogszabályt sértett az elsőfokú bíróság amikor a számlát a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül jogosnak találta.

A felszámoló fellebbezésében kérte, hogy az elsőfokú bíróság végzését a kifogásnak részben helyt adó részében változtassa meg és állapítsa meg, hogy a felszámoló jogszerűen járt el a bejelentett 24.795.976,- Ft összegű hitelező igény nyilvántartásba vételekor. Egyebekben a megyei bíróság végzésének a helybenhagyását indítványozta.

A 24.795.976,- Ft-os összegű hitelezői igény alapját ugyanis a R.B. Rt. és a R. Kft. között 2004. január 22-én létrejött szállítási szerződés 9. pontjában meghatározott és a hitelezőt terhelő kötbérfizetési kötelezettség képezi. A hitelező ezt a szerződést kifejezetten azzal a céllal kötötte meg, hogy maradéktalanul teljesíteni tudja az adós gazdálkodó szervezet mint megrendelő és közte mint vállalkozó között 2003. augusztus 8-án létrejött építési vállalkozási szerződést. A hitelező a szállítási szerződést azért kötötte meg, mert az adós gazdálkodó szervezet tulajdonosa nem tájékoztatta arról, hogy az adós felszámolási helyzetben van, majd a felszámolás elrendelését követően folyamatosan egyezségkötési szándékáról biztosította a hitelezőt, aki így joggal bízott abban, hogy az általa megkötött építési vállalkozási szerződés teljesedésbe megy. A hitelező egyébként az elállás folytán esedékes kötbért a R. Kft.-nek részletekben megfizette és ezt az eljárásban igazolta. Hivatkozott a felszámoló fellebbezésében a Ptk. 277. §. (2) bekezdésére, amelynek értelmében a felek a szerződés teljesítésekor együttműködésre kötelesek. Jelen esetben azonban megállapítható az adós gazdálkodó szervezet az idézett Ptk. rendelkezést megsértette, amellyel ok-okozati összefüggésben a hitelezőnek kára keletkezett.

A felszámoló fellebbezése alapos, míg az adós tulajdonolására a fellebbezése alaptalan.

A többször módosított Cstv. 51. §. (1) bekezdése értelmében a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül a sérelmet szenvedett fél a felszámolást elrendelő bíróságnál kifogással élhet. Az adós nevében kifogást a 8. §. (1) bekezdésében meghatározott szervek képviselője nyújthat be.

Az adós kifogásában lényegében azt sérelmezte, hogy a felszámoló a R.B. Rt. hitelezői igényét befogadta, azt a bírósághoz elbírálás végett nem terjesztette elő, illetőleg a hitelezői igény befogadásakor nem járt el kellő gondossággal és nem követelte meg a hitelezőtől a követelések kellő bizonylatolását.

A Cstv. 46. §. (6) bekezdése értelmében a felszámoló az (5) bekezdés a.) és b.) pontja szerinti követeléseket a bejelentési határnapot követő 45 napon belül köteles felülvizsgálni, az érdekeltekkel egyeztetni és a vitathatónak minősített igényeket elbírálás végett 15 napon belül a felszámolást elrendelő bíróságnak megküldeni és ezen felülvizsgálat eredményeit az 50. §. (2) bekezdésében előírt közbenső mérlegbe építeni. A Legfelsőbb Bíróság BH 2001. évi számában 292. szám alatt közzétett jogesetében kimondta annak elbírálása, hogy a felszámoló valamely hitelezői igényt nyilvántartásba vesz-e, vagy azt elutasítja a felszámoló kizárólagos jogkörébe tartozik. A felszámoló csak az általa vitatottnak minősített igényeket köteles elbírálás végett a bíróságnak megküldeni.

Az idézett jogszabály, illetőleg állásfoglalás alapján megállapítható, hogy a felszámoló kizárólagos jogköre annak eldöntése, hogy egy hitelezői igényt nyilvántartásba vesz-e. A többi hitelező és az adós ebben a körben a Cstv. 51. §. (1) bekezdésében szabályozott kifogást csak akkor terjeszthet elő, ha megállapítható, hogy a hitelezői igény nyilvántartásba vétele jogszabályt sért. Így például: ha a felszámoló egy éven túl bejelentett hitelezői igényt vesz nyilvántartásba, a többi hitelező sérelmére jogszabállyal ellentétesen sorol be, vagy nyilvántartásbavételi díj nélkül fogad be hitelezői igényt. De megállapítható lenne a Cstv. 46.§. (6) bekezdésében előírt megvizsgálási kötelezettség elmulasztása miatt is a jogszabálysértés akkor, ha a felszámoló a hitelező igény befogadásáról a hitelezői igényt megalapozó okiratok benyújtása, azok megvizsgálása, értékelése nélkül döntött volna. Ezt meghaladóan azonban a kifogásolási eljárásban nem vizsgálható, hogy a felszámoló egy hitelezői igényt miért tartott alaposnak.

Nem sért jogszabályt a felszámoló akkor, ha valamely hitelezői igényt anélkül fogad be, hogy azt előtte a bírósághoz beterjesztené, holott egy másik hitelező vagy az adós megítélése szerint azt vitatni és a bírósághoz beterjeszteni lett volna indokolt. A felszámoló ugyanis csak az általa vitatottnak minősített hitelező igényt köteles elbírálásra a bíróságnak megküldeni.

A kifogás intézménye a szoros értelemben vett jogszabálysértések orvoslására szolgál, nem ad azonban módot a felszámoló érdemi – jelen esetben a hitelezői igény megalapozottságát, összecszerúségét illető – döntéseinek vizsgálatára és felülbíráására. Ezek utóbbiak vizsgálata ugyanis meghaladja a „jogszabályba ütközik” fogalom kereteit, amit - adott feltételek esetén - a felszámolótól elvárható gondosság hiányára hivatkozó kártérítés iránti perben lehet értékelni és szankcionálni.

Természetesen a felszámoló az egész eljárás során, így a hitelező igények nyilvántartásba vétele esetén is a tőle elvárható gondossággal köteles eljárni. A Cstv. 54. §. értelmében a felszámoló a felszámolás során az adott helyzetben általában elvárható gondossággal köteles eljárni. A kötelezettségének megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint felel. Az utóbbi eljárás lefolytatása azonban nem a felszámoló bíróság, hanem az általános hatáskörű bíróság jogkörébe tartozik. Éppen ezért a Cstv. 51. §. (1) bekezdése szerinti kifogásolási eljárásban nem vizsgálható az, hogy a felszámoló egy hitelező igényt nyilvántartásba vételétől a tőle elvárható gondossággal járt-e el.

Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor érdemben vizsgálta, hogy a R.B. Rt. hitelező bejelentett követelése alapos-e vagy sem. Rámutat egyébként a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság anélkül döntött a R.B. Rt. hitelezői igényéről, hogy a hitelező az eljárásban félként vagy akár csak beavatkozóként részt vett volna.

Nem állapítható meg tehát a felszámoló részéről jogszabálysértés akkor, amikor a hitelezői igényeket befogadta és azt nyilvántartásba vette. Nem kifogásolható egyébként az sem, hogy a felszámoló a R.B. Rt. hitelező és az adós között megkötött szerződés feltűnő értékaránytalanság címén nem támadta meg. A felszámoló ugyanis önállóan jogosult eldönteni, hogy az adós érdekében áll-e valamely per megindítása, perindításra az adós felszámolója nem kötelezhető.

Nem kifogásolható az adós részéről az sem, hogy a felszámoló az ingatlant értékesítésre meghirdette. A Cstv. 48. §. (1) bekezdése értelmében a felszámoló az adós követeléseit esedékességkor behajtja, igényét érvényesíti és vagyonát értékesíti. A felszámolónak a jogszabályban előírt kötelezettsége, hogy a Cstv.-ben foglalt előírások alapulvételével az adós gazdálkodó szervezet vagyonát értékesítse. Éppen ezért nincs indok arra, hogy az ingatlan értékesítését a bíróság felfüggeszse, illetőleg hogy ezzel kapcsolatban a felszámoló jogszabálysértését állapítsa meg.

Az elmaradt kár és haszon címén bejelentett hitelező igény tárgyában a rendelkezésre álló adatok szerint a felszámoló a hitelezői igényt a bírósághoz beterjesztette, így annak alapossága felől a bíróság fog dönteni.

A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a kifogásnak helytadó részében a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megváltoztatta és ebben a körben az adós kifogását elutasította, egyebekben pedig helybenhagyta.

A Pp. 78. §. (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte az adóst a hitelező részére 7.000,- forint eljárási illeték és 20.000,- Ft képviselői költség összesen 27.000,- Ft perköltség megfizetésére.

G y ő r , 2005. március 4. napján

Dr. Zábó Tamás
a tanács elnöke

Dr. Hammer Sándor
előadó bíró

Dr. Farkas Attila
bíró